

**NOTA INFORMATIVĂ**  
**la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative**  
*(facilitarea activității mediului de afaceri IV)*

**1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului**

Proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative a fost elaborat de Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, cu suportul Secretariatului Consiliului Economic pe lângă Prim-ministru și a PNUD.

**2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite**

Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ sunt costurile pentru agenții economici urmare, în mare parte, reglementărilor care prevăd bariere administrative, cerințe, sancțiuni nejustificate sau depășite. Prin Dispoziția Guvernului nr. 110-d din 7 noiembrie 2022 a fost instituit Grupul de lucru pentru reformarea cadrului de reglementare a activității de întreprinzător: [https://drive.google.com/drive/folders/1D563w2GelxrvrC7E\\_9gbmk-EQ9P\\_esYm](https://drive.google.com/drive/folders/1D563w2GelxrvrC7E_9gbmk-EQ9P_esYm). Grupul de lucru este responsabil de evaluarea cadrului de reglementare în

următoarele domenii: inițierea și închiderea întreprinderilor; cerințe obligatorii față de activitatea de întreprinzător; reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător; reglementarea muncii; politica și administrarea fiscală; politica și administrarea vamală; raportarea; controlul de stat; atribuțiile organelor de urmărire penală în domeniul activității de întreprinzător; sancțiuni în raport cu agenții economici; servicii publice; alte servicii esențiale pentru activitatea de întreprinzător (notariale, bancare, utilități și telecomunicații), alte domenii relevante. De asemenea, Grupul de lucru este responsabil de elaborarea și promovarea periodică, prin intermediul Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării, a modificărilor normative în scopul îmbunătățirii cadrului de reglementare.

Proiectul urmărește în calitate de finalități excluderea barierelor administrative, cerințelor, sancțiunilor nejustificate sau depășite, astfel fiind diminuate costurile pentru agenții economici în activitatea de întreprinzător.

Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite sunt expuse mai detaliat în Analiza de Impact asupra proiectului.

**3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene**

Proiectul nu are scopul de armonizare a legislației naționale cu legislația Uniunii Europene. Totodată, la elaborarea prezentului proiect de lege s-a ținut cont de bunele practici și de legislația europeană în domeniu.

**4. Principalele prevederi ale proiectului de Lege și evidențierea elementelor noi:**

**Principalele prevederi ale proiectului:**

1. În baza modificărilor la Legea nr. 131/2015 privind achizițiile publice:

- De a stabili că principiul că nu doar prețul este criteriul decisiv, dar este important un cumul de factori (preț-calitate-timp-cost mentenanță etc.).

- Includerea unor marje ale ofertelor de preț, raportate la prețul de piață pentru lucrări/bunuri similare (ex. să nu fie mai mici de 20% decât mediu pe piață).

**2.** Acordarea posibilității de efectuare a achizițiilor publice prin intermediul burselor de mărfuri în cazul achizițiilor de bunuri, doar în situațiile în care se îndeplinesc cerințele legale pentru a derula achiziții în baza negocierilor fără publicarea prealabilă a unui anunț de participare. În acest sens, completarea art. 56 din Legea nr. 131/2015 și art. 40 din Legea nr.74/2020 privind achizițiile în sectoarele energiei, apei, transporturilor și serviciilor poștale.

**3.** Recunoașterea burselor de mărfuri autorizate în UE. Completarea Legii cu următoarele:  
- se consideră burse de mărfuri și întreprinderile care întrunesc, în mod cumulativ, următoarele cerințe:

a) sunt fondate în conformitate cu Legea nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali și sunt deținute integral de burse de mărfuri care la rândul lor activează și sunt fondate în statele membre ale Uniunii Europene;

b) întreprinderile fondatoare îndeplinesc în țara de origine condițiile de înființare prevăzute de prezentul articol;

c) întreprinderile fondatoare sunt recunoscute în calitate de burse de mărfuri funcționale de autoritățile publice abilitate cu supravegherea sau reglementarea burselor de mărfuri din statul de origine sau Camera de Comerț și Industrie din statul de origine.

**4.** Modernizarea conceptului de „bursă de mărfuri” pentru a fi racordat la modelele de burse de mărfuri actuale, prin completarea substanțială a Legii nr. 1117/1997. Printre cele mai importante elemente ale noului concept de bursă se propun: admiterea comerțului sub forma de proceduri de achiziție pe o platformă electronică administrată de o bursa de mărfuri; bursa administrează mai multe categorii de piețe - piața la disponibil, piața licitațiilor, piața creanțelor; se operează cu o varietate mai mare de contracte de bursă - forward, spot, etc.; se acordă un rol mai mare pentru cotațiile emise de bursă; ș.a.m.d.

**5.** Pentru a debloca situația existentă se propune de a reveni la prevederile Legii nr. 163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție de până la 2020, conform cărora era posibilă obținerea certificatului de urbanism și în cazul lipsei documentației de urbanism. Însă, pentru a nu admite abuzurile care s-au atestat în trecut, această excepție se propune pentru o categorie restrânsă de clădiri ca și mărime și ca și impact asupra mediului și sănătății publice. Astfel, prin modificările propuse la art. 4 din Legea nr. 163/2010 se acorda excepția ca în localitățile rurale să poată fi autorizate lucrări de construcții (să fie acordat certificat de urbanism) în lipsa planurilor de dezvoltare urbanistică pentru clădiri cu înălțime de până la 3 nivele care vor fi case individuale sau în care se va desfășura activitate de întreprinzător care nu va avea impact semnificativ.

**6.** Pentru a facilita executarea unor lucrări de construcție se propune modificarea alin. (1) al art. 14 din Legea nr. 163/2010 - litera j) va avea următorul cuprins:

„j) instalarea mobilierului urban (standuri stradale mici, cabinete modulare sau telefonice, elemente decorative ale grădinilor publice, rampele pentru pietoni, băncile stradale, stâlpii de

iluminat, barierele de acces, coșurile de gunoi, echipamentele sportive și ansamblurile de joacă pentru copii și alte echipamente similare ușor demontabile, amenajarea gazoanelor, plantarea arborilor și arbuștilor inclusiv sistemul de irigare și iluminare decorativă aferent)”;

- litera m), după cuvintele „pozări subterane noi” de completat cu cuvintele „în afara limitelor terenului privat”;

- alineatul se completează cu litera q) cu următorul cuprins:

”q) utilizarea tehnologică a clădirilor, inclusiv instalarea sistemelor de automatizare și semnalizare cu respectarea rigorilor sanitare fără schimbarea clasei funcționale a pericolului de incendiu a clădirii/încăperii, cu excepția cazurilor când utilajul tehnologic se încadrează în categoriile expuse la art. 4 din Legea nr. 151/2022 privind funcționarea în condiții de siguranță a obiectivelor industriale și a instalațiilor tehnice potențial periculoase”.

**7.** Pentru a diminua sarcina pe solicitanții de acte permise în domeniul construcțiilor, cât și celor care solicită conectarea/reconectarea la rețelele edilitare, se propune revizuirea actelor anexate la cererile depuse în acest sens, cât și stabilirea unor prevederi în cadrul legal pentru facilitarea utilizării rețelelor de comunicații electronice, precum și a documentelor electronice în cadrul raporturilor aferente conectării/reconectării la rețelele edilitare. Astfel, sunt propuse modificări la Legea nr. 163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție, Legea nr. 303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică, Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale.

**8.** Se propune anularea obligației de a ține Registrul de reclamații, dat fiind că există informația de contact a Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor în incinta unităților de comerț și se păstrează obligația generală pentru comerciant de a recepționa și înregistra reclamațiile parvenite de la consumatori, fiind la fel păstrată și sancțiunea contravențională pentru neînregistrarea și nesoluționarea reclamației depuse. Astfel, obligația din Legea nr. 105/2003 de a deține Registrul de reclamații se modifică în obligația de a recepționa și înregistra reclamațiile.

În raport cu problemele legate de disputele între consumatori și vânzători de produse nealimentare în ceea ce ține eliminarea neconformităților apărute, se propune:

**9.** În Legea nr. 105/2003 la art.18 se completează, pe lângă termenul de bază de 14 zile, cu prevederea că termenul „poate fi prelungit din inițiativa vânzătorului, cu 14 zile suplimentar, în cazul bunurilor care nu se produc în Republica Moldova și reparația sau preschimbarea cărora necesită import de piese sau produse similare”.

**10.** De abrogat litera e) din art. 18 alin. (14), Legea nr. 105/2003. Unde se specifică expres dreptul consumatorului „poate solicita o reducere corespunzătoare a prețului sau restituirea contravalorii produsului prin rezoluțiunea contractului la depistarea neconformității produsului în termen de 6 luni de la livrarea produsului, dacă consumatorul a refuzat repararea sau înlocuirea produsului.”

**11.** De modificat la art. 18/3 alin. (2/1) Legea nr.105/2003, lista de exemple de completat și inclus termenul „etc.”. Inclusiv, se va completa legea cu criterii care definesc bunurile ce nu sunt de folosință îndelungată - nu sunt de folosință îndelungată bunurile care nu sunt constituie

dintr-un ansamblu de piese, schimbul cărora permit reparația și întreținerea, și care, fiind utilizate conform destinației chiar la începutul termenului de uzură își pot schimba structura, culoarea, forma, compoziția și restabilirea lor la starea inițială necesită un efort disproporționat.

**12.** Art. 18/5 din Legea nr. 105/2003 se completează cu un alineat suplimentar în care se stabilește o diversitate de entități care pot efectua expertiza tehnică. Expertiza tehnică, specificată la alin. (3), poate fi efectuată:

- a) de o terță parte competentă în domeniu, abilitată în conformitatea cu legea;
- b) de o întreprindere specializată și autorizată de producător, în deservirea tehnică și reparația produselor pentru care se solicită expertiza;
- c) cu acordul scris al consumatorului, de o întreprindere specializată în deservirea tehnică și reparația produselor sau categoriilor de produse pentru care se solicită expertiza, cu care vânzătorul nu are și nu a avut în ultimii 3 ani tranzacții comerciale.

**13.** Se propune la articolul 3 din Legea nr. 352/2006 cu privire la organizarea și desfășurarea activității turistice în Republica Moldova noțiunea „casă să aibă următorul cuprins: „casă rurală – structură de cazare turistică și, după caz, de alimentare, organizată în baza unei sau mai multe case și/sau construcții ce aparțin unei gospodării înregistrate la aceeași adresă, amplasată în sat sau în oraș cu o populație de până la 15 mii de locuitori, care respectă stilul arhitectural tradițional (regional, zonal sau local), precum și tradițiile populare de trai, muncă și odihnă în deservirea turiștilor. Alimentația turiștilor la casa rurală se asigură inclusiv cu produse din producția proprie, crescute în gospodăriile din localitate ori din localitățile din preajmă”.

**14.** Se propun modificări la art. 17 din Legea nr. 186/2008 securității și sănătății în muncă care azi prevede că instruirea conducătorilor de unități, conducătorilor locurilor de muncă, specialiștilor, lucrătorilor desemnați și reprezentanților lucrătorilor se efectuează îndată după numirea lor în funcțiile respective și periodic, cel puțin o dată în 36 de luni. Astfel, se va elimina astfel de obligație de instruire odată la 3 ani SMM cu recunoașterea instruirii pe viață. Propunerea dată se bazează și pe instruirii similare cum ar fi acelea a conducătorilor mijloacelor de transport auto, cursurile cărora se efectuează o dată în viață și necitând la faptul că careva reguli din Regulamentul de circulație rutieră se schimbă, persoanele nu fac instruirea la fiecare 3 ani. Nu se face instruire periodică nici în cazul studiilor gimnaziale, universitare, studiilor de recalificare, studiilor de altă natură. De asemenea, DIRECTIVA CONSILIULUI din 12 iunie 1989 privind punerea în aplicare de măsuri pentru promovarea îmbunătățirii securității și sănătății lucrătorilor la locul de muncă (89/391/CEE) nu stipulează obligativitatea efectuării instruirii periodice a persoanelor desemnate sau a conducătorului unității. Similar este și în România unde conform Hotărârii Guvernului nr. 1425/2006 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Legii securității și sănătății în muncă nr. 319 din 2006 (art. 16, art. 17) persoana trebuie să dețină document de absolvire a programului de pregătire în domeniul securității și sănătății în muncă, cu o durată minima de 40 de ore, valabil pe toată viața.

**15.** Articolul 45 din Legea nr. 10/2009 privind supravegherea de stat a sănătății publice se modifică și se stabilește că instruirea igienică va fi gratis și în format online.

**16.** La articolul 49 din Codul transporturilor rutiere nr. 150/2014, litera i) va avea următorul cuprins:

„i) să asigure efectuarea controlului medical al conducătorilor auto nu mai rar de o dată la 12 ore de muncă, cu excepția conducătorilor auto care activează pe rutele internaționale, aceștia fiind supuși controlului medical cu cel mult 3 ore pînă la plecarea în cursă. Criteriile conform cărora conducătorii auto vor fi supuși controlului medical se aprobă prin instrucțiune de către organul central de specialitate, după consultarea Ministerului Sănătății; să asigure efectuarea verificării tehnice generale a fiecărui vehicul rutier nu mai rar de o dată la 20 de ore de lucru, cu excepția celor de pe rutele internaționale care vor fi supuse controlului tehnic înainte de plecarea în fiecare cursă. Criteriile privind controlul tehnic al vehiculelor rutiere se aprobă prin instrucțiune de către organul central de specialitate.”

**17.** Se propune de a include regula generală în Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative ca legile care reglementează activitatea de întreprinzător în partea ce se referă la stabilirea de obligații, cerințe sau interdicții suplimentare în desfășurarea activității economice să intre în vigoare nu mai devreme de 6 luni de la data publicării, așa cum în prezent este prevăzut și pentru legile din domeniul fiscal și vamal.

**18.** Se propune modificarea Legii nr. 124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere după cum urmează:

1. Articolul 11:

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Cererea de certificare a cheii publice se depune:

- a) sub formă de document pe suport de hârtie, semnat cu semnătura olografă a solicitantului;
- b) sub formă de document electronic, semnată cu semnătură electronică sau căreia i s-a aplicat sigiliul electronic;
- c) sub formă de document electronic, generat și transmis în mod automatizat după trecerea procedurii de identificare de către solicitant prin intermediul unui serviciu de identificare a persoanei la distanță care utilizează mijloace de verificare automatizate, fără operator uman;
- d) sub formă de imagini video, înregistrate de către solicitant prin intermediul serviciu de identificare a persoanei la distanță care utilizează mijloace de verificare cu operator uman.”;

alineatul (2) se completează cu litera c) cu următorul cuprins:

„c) consimțământul de prelucrare a datelor cu caracter personal.”;

se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins:

„(3) Prin derogare de la prevederile Legii nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal, consimțământul de prelucrare a datelor cu caracter personal se exprimă sub una din formele prevăzute la alin. (1).”.

2. Articolul 12 se completează cu alineatul (2/1) cu următorul cuprins:

„(2/1) În cazul cererilor depuse în conformitate cu art. 11 alin. (1) lit. b) și c), prestatorul de servicii de încredere este în drept să implementeze soluții de automatizare a procesului de examinare a cererii și de emitere a deciziei de certificare a cheii publice.”.

### **5. Fundamentarea economico-financiară**

Adoptarea prezentului proiect de lege nu va avea ca efect majorarea cheltuielilor bugetare.

### **6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare**

Implementarea prevederilor proiectului de lege va necesita ulterior operarea modificărilor/completărilor într-o serie de acte normative subordonate legii. Nu va fi necesar elaborarea unor acte normative noi.

### **7. Avizarea și consultarea publică a proiectului**

În scopul identificării barierelor în activitatea întreprinderilor în iulie 2022 Ministerul Economiei a anunțat inițierea colectării de propuneri pentru simplificarea interacțiunii organelor de stat cu mediul antreprenorial.<sup>1</sup> Acțiunea a avut și are drept scop simplificarea și raționalizarea procedurilor pentru desfășurarea afacerii, în vederea asigurării implementării celor mai bune practici. Antreprenorii au fost invitați să se expună vizavi de aspecte ale legislației care trebuie simplificate pentru a reduce costurile de timp și bani. În procesul consultativ au participat Consiliul Economic pe lângă Prim-ministru, Confederația Națională a Patronatului din Republica Moldova, Asociația Investitorilor Străini, Camera de Comerț Americană din Moldova (AmCham Moldova), Asociația Businessului European (EBA), Camera de Comerț și Industrie a Republicii Moldova, Asociația Națională a Companiilor din Domeniul TIC (ATIC), Asociația Patronală Alianța Întreprinderilor Mici și Mijlocii din Moldova, Asociația Producătorilor și Exportatorilor de Fructe „Moldova Fruct”, Asociația Națională a Producătorilor de Lapte și Produse Lactate „Lapte”, Asociația Producătorilor de conserve din Moldova „Speranța-Con”, Asociația Producătorilor și Exportatorilor Strugurilor din Moldova, Asociația Patronală a Uniunii Transportatorilor și Drumarilor din Republica Moldova, Institutul pentru Dezvoltare și Inițiative Sociale (IDIS) „Viitorul”, Centrul Analitic Independent „Expert-Grup”, Asociația Investitorilor din România în Republica Moldova, Clubul Republican al Oamenilor de Afaceri „Timpul”, Centrul de Antreprenariat și Politici Economice, Institutul Național de Cercetări Economice, Asociația Patronală ”Asociația Națională a Restaurantelor și a Localurilor de Agreement ”MĂR”, Asociația Contabililor și Auditorilor Profesioniști din Moldova, Asociația Patronală a Subiecților Comerțului Interior ”Pro Biz”, Grupul Contabil Newsm Proiectul „Rural SME Policy Support Window – Republic of Moldova Europe, Confederația Națională a Sindicatelor din Republica Moldova, compania Moldcell. Urmare exercițiului de consultare antreprenorii și asociațiile de business au adresat demersuri în scris, fiind invocate un șir de probleme și propuse modificări în carul normativ. În procesul de consultare au fost organizate și un șir de ședințe: EASY BUSINESS Vama: Simplificarea și optimizarea procedurilor vamale (19 septembrie 2022); EASY BUSINESS

<sup>1</sup> [https://particip.gov.md/ru/document/stages/anunt-privind-initierea-colectarii-de-propuneri-pentru-simplificarea-interactiunii-organelor-de-stat-cu-mediul-antreprenorial/9415?fbclid=IwAR0e--9RipJdBcQrYgqYiBmvJfMnlq7PKv4j1wwRkA3bWV\\_Tp90yCD7KpBo](https://particip.gov.md/ru/document/stages/anunt-privind-initierea-colectarii-de-propuneri-pentru-simplificarea-interactiunii-organelor-de-stat-cu-mediul-antreprenorial/9415?fbclid=IwAR0e--9RipJdBcQrYgqYiBmvJfMnlq7PKv4j1wwRkA3bWV_Tp90yCD7KpBo)

FISC: revizuirea sistemului sancționator, optimizare procedurilor de raportare etc. în domeniul fiscal (26 septembrie 2022). În cadrul acestor ședințe, de asemenea, au parvenit propuneri de modificare a cadrului normativ în scopul eliminării unor costuri și bariere administrative nejustificate.

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional Analiza impactului de reglementare la proiectul de lege, precum și proiectul de lege propriu-zis au fost plasate în consultări publice, publicate pe portalul particip.gov.md - <https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-privind-initierea-elaborarii-proiectului-de-act-normativ-privind-pachetul-de-dereglementare-nr4/10980>.

Proiectul a fost prezentat și discutat în ședința din 17 august 2023 organizată pe platforma Consiliului Economic pe lângă Prim-ministru, în cadrul Grupului de lucru nr. 3 „Stimularea și menținerea investițiilor private”.

Proiectul va fi remis spre avizare oficială următoarelor autorități publice: Ministerului Finanțelor; Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare; Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale; Ministerului Energiei; Ministerului Culturii; Ministerului Mediului; Ministerului Sănătății, Agenției de Guvernare Electronică; Serviciului de Servicii și Securitate; Agenției Naționale de Reglementare în Energetică, precum și pentru expertizare Ministerului Justiției și Centrului Național Anticorupție.

#### **8. Constatările expertizei anticorupție**

Proiectul de lege va fi supus expertizei anticorupție.

#### **9. Constatările expertizei de compatibilitate**

Proiectul de lege nu necesită a fi supus expertizei de compatibilitate.

#### **10. Constatările expertizei juridice**

Proiectul de lege va fi supus expertizei juridice.

#### **11. Constatările altor expertize**

În scopul implementării principiilor transparenței procesului decizional și respectării intereselor societății și drepturilor întreprinzătorilor, în conformitate cu Legea nr.235/2006 cu privire la principiile de reglementare a activității de întreprinzător, Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative și Hotărârea Guvernului nr.23/2019 cu privire la aprobarea Metodologiei de analiză a impactului în procesul de fundamentare a proiectelor de acte normative, analiza impactului de reglementare asupra proiectului a fost examinată și susținută în cadrul ședinței Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător din data de 22 august 2023.

**Secretar de Stat**

**Veronica ARPINTIN**